

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 06.09.2024

Vår ref.: 202411747-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Høringssvar fra NVE - forslag til endringer i energiloven (tidlig saksavslutning mv.)

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til brev fra Energidepartementet (ED) av 26. juni 2024, hvor departementet sender forslag til endringer i energiloven på høring. NVE har fått utsatt høringsfrist til 6. september 2024.

Forslaget omfatter blant annet

- ny hjemmel for tidlig saksavslutning,
- ny hjemmel for avvisning av mangelfulle meldinger og søknader om konsesjon,
- innføring av henteplikt for områdekonsesjonærer,
- modernisering av søknadsreglene,
- utvidelse av konsesjoners maksimale varighet,
- lovregulering av detaljplanfasen,
- nye frister for fremdriften i nye energiprojekter,
- endringer i omgjøringsreglene,
- ny hjemmel for å pålegge etterundersøkelser m.m.

Generell tilbakemelding

NVE støtter departementets premiss i bakgrunnen for lovforslaget om at energilovens regler så langt det er hensiktsmessig bør være de samme for produksjon av energi og overføring av energi.

NVEs merknader til forslaget om ny hjemmel for tidlig saksavslutning

NVE støtter forslaget om at det innføres en ny klar hjemmel i energiloven for tidlig saksavslutning. Vi mener at en slik hjemmel vil være effektiviserende for vår saksbehandling, noe som vil bidra til at samfunnets ressurser ikke brukes på åpenbart urealistiske prosjekter.

De aller fleste meldinger og søknader om konsesjon til kraftproduksjonsanlegg, vil kunne bli møtt med at prosjektet klart vil medføre vesentlige negative virkninger for noen

allmenne eller private interesser. NVE antar derfor at det vil kunne komme krav om tidlig saksavslutning i et større antall saker som gjelder kraftproduksjonsanlegg. NVE mener på denne bakgrunn at det i forslaget til § 2-1 tredje ledd bokstav d) bør tas inn et tillegg i ordlyden for å få frem at skader og ulemper må veies opp mot nytten av prosjektet og mulige avbøtende tiltak. Vi foreslår derfor følgende tillegg (i kursiv): (d) det planlagte tiltaket klart vil medføre vesentlige negative virkninger for miljø eller annen arealbruk *som klart overstiger nytten ved tiltaket og ikke kan reduseres tilstrekkelig ved avbøtende tiltak.*

NVE mener videre at omtalen av samfunnsøkonomisk lønnsomhet i tredje avsnitt på side 13 i høringsnotatet bør justeres. De to siste setningene i dette avsnittet gir inntrykk av at virkninger for verneverdier og fare for naturskade ikke inngår i en samfunnsøkonomisk vurdering. Dette er ikke helt riktig ettersom både naturfare og verneområder er ikke-prissatte virkninger som er inkludert i søkerens konsekvensutredning, som er et viktig underlag til NVEs samfunnsøkonomiske vurdering av konsesjonssaker. Et bedre eksempel på andre relevante momenter som ikke inngår i den samfunnsøkonomiske vurderingen, men som kan være en del av NVEs beslutningsgrunnlag når vi tar stilling til konsesjonsspørsmålet, er eksempelvis oppnåelse av ulike vedtatte politiske målsetninger.

NVEs merknader til forslaget om henteplikt for områdekonsesjonærer

NVE støtter forslaget om å innføre en plikt for områdekonsesjonærer for tilknytning av produksjon som kan tilknyttes nett opp til og med 22 kV. Forslaget innebærer at områdekonsesjonæren får en plikt til å bygge nettanlegg frem til et hensiktsmessig grensesnitt ved produksjonsanlegget.

NVE peker på at det kan være fornuftig å angi et fysisk punkt som normalt vil være dette grensesnittet, men at dette kan fravikes gjennom avtale mellom områdekonsesjonær og produsent. NVE mener at et slikt grensesnitt bør fastsettes nærmere i forskrift.

NVEs merknader til forslaget om lovregulering av detaljplanfasen

NVE støtter forslaget om å lovregulere detaljplanfasen i energiloven. Detaljplan er et sentralt dokument i de største, mest arealkrevende sakene, og særlig for arealkrevende produksjonsanlegg er detaljplanfasen en viktig fase som bør være omtalt i lovverket.

NVE vil imidlertid peke på at de aller fleste konsesjoner som gis til overføringsanlegg i dag, ikke har vilkår om detaljplan. I 2023 ga NVE 54 anleggskonsesjoner til nettanlegg med vilkår om detaljplan, mens vi ga 262 anleggskonsesjoner til nettanlegg uten vilkår om detaljplan. Forslaget fra departementet om at det blir et krav om detaljplan, innebærer at NVE i et stort antall saker som gjelder anleggskonsesjon til nettanlegg vil måtte frafalle dette kravet og begrunne det i den enkelte sak. NVE peker i denne sammenheng på at det kunne vært mer hensiktsmessig med en lovbestemmelse om at konsesjonsmyndigheten har anledning til å sette krav i anleggskonsesjonen om detaljplan.

NVEs merknader til forslag om nye frister for fremdriften i nye energiprosjekter

NVE er positiv til forslaget om hjemmel for nye frister for fremdriften i nye energiprosjekter. Frister er et effektivt grep for å sikre god fremdrift i prosjekter. NVE bemerker imidlertid at idriftsettelse i praksis har vist seg å være utfordrende å definere for

produksjonsprosjekter. NVE ber departementet om å vurdere å endre fra idriftsettelse til ferdigstillelse. Begrepet ferdigstillelse vil også harmonere bedre med bestemmelsen om byggefrister i vassdragsreguleringsloven § 15, som knytter fristen opp mot at anlegget skal fullføres.

NVE ber også om at departementet vurderer om det bør kommenteres i forarbeidene til bestemmelsen om fristutsettelse bør bli stadig strengere ved flere gangers søknad om utsettelse av fristene. NVE mener i alle tilfelle at det er ønskelig med en definisjon eller forklaring i forarbeidene til energiloven hva som regnes med begrepene idriftsettelse eller ferdigstillelse.

NVE støtter de øvrige endringsforslagene

For øvrig er NVE positive til endringsforslagene som gjelder modernisering av søknadsreglene, innføring av ny hjemmel for kostnadsdekning ved kunngjøring av konsesjonsvedtak, utvidelse av konsesjoners maksimale varighet, endringer i omgjøringsreglene og innføring av ny hjemmel for å pålegge etterundersøkelser. NVE har ingen merknader til disse endringsforslagene og støtter at de vedtas som foreslått i departementets høringsnotat.

Med hilsen

Kjetil Lund
Vassdrags- og energidirektør

Christine E. Kiste
Direktør

Godkjent av Anne Rogstad
Seksjonssjef

Berit Ørslie
Seksjonssjef

Kjetil Lund
Vassdrags- og energidirektør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

